

PERŽVALGA.

— Garsus Karaliaučiaus revoliucionierių procesas, prie kurio Prūsų valdžia buvo patraukusi keletą lietuvių ir vokiečių, užsibaigė, kad skundas ant jų išdavimė šalies tapė neprirodytas ir bausmė už tą ne tapė paskirta. Tačiau ant reikalavimo rusiškos valdžios nubaudė už prigulėjimą prie slaptos draugystės: Novagrolzkį 2½ mėnesių kalėjimo, Kugelį 3 mėn., Kleiną 2 mėn., Treptą 2½ mėn., Martiną ir Paktulį po 2 mėn. Nubausiems paskaitė ir tą bausmę, ką sėdėjo per tardymą. Visa vokiečių presa prieš tokį nubaudimą išdavė valdžiai papeiką.

— Kazanias universitete D-ras St. Petrulis už puikią disertaciją apturėjo daktaro medicinos diplomą. Skaitlius lietuvių inteligentų vienu pasidaugino, bet ar Lietuva jį paregės tarpe savo sunų, tai klausimas.

— Sulig Amerikos valdžių apyskaitų per 1903 m. pribuvo į Suv. Valst. Am. lietuvių 14,432. Suprantama, kad tos apyskaitos jokiū būdu negalima priimti už pilnas, nes daugelis lietuvių per nesupratimą pasiduoda tai lenkais tai maskoliams. Abelnai galime drąsiai spėti, kad lietuvių pribuvo per tuo metus suviršum 15,000.

— Baisią nelaimę patiko šešetas vaikinų bevalančių garių mašinos katilą dvare Platerovos, priklausančiame gr. Broel-Plateriui, Vitebsko gub., kur per neapdairumą vieno iš prižiūrėtojų, visi jie tapė gare sušutintais.

— Skaitome lenkiškuose laikraščiuose jog Archangelske (vieta daugelio lietuvių ištremtinių ant kranto ledinių marių Rosijoje) tula Viktė Gasiuniutė užbaigė 7 klasių mergaičių mokyklą.

— Delei tyrinėtojų Lietuvos istorijos gali buti svarbūm se-

kantis pranešimas. Kaip jau žinoma yra, Lietuvoje apsigyvenę jezuitai šį-tą apie tą kraštą savo memuaruose plačiai aprašė. Jų palaikai ir dalis turtų kliuvo į žinomą, t. vad., edukacijos fondą, kurio visi palaikai, savu keliu, kliuvo į rankas rusų ministerijos, išardant jezuitų klioštorius ir paįmant jų turtus. Ten, tarp kitko, yra svarbūs istoriški dokumentai iš laikų Zygmanto III antėjimo ant Smoleniškio (Smolensk) ir maištmečio Bogdano Chmielnickio.

— Išėivystė iš Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos labai pasididino: bėga tankiausia jaunuomenė nuo karės, — tai su palšyvais pasportais, tai šėip-jau slaptai pereidami sieną. Skaitome anglišk. laikraščiuose, kad 24 rugp. pasieninė sargyba sugavo visą eilę besisten-giančių pereiti per rubežių žmonių pradedant nuo Sosnovičių baigiant stote Kaudžina ant lenko-prusiškos sienos. Daugelyje vietų pati prūsų policija gaudo išėivius ir atiduoda į ruskių rankas. Tą biauų darbą jau nuo pavasario praktikavoja prūsų žandarai turbūt paliepti nuo valdžios. Išėiviai kelianja Amerikon ir Anglijon, bet kadangi Amerika neseniai išleido tiesas nepriimti čia tokių, kurie neturės išėsdami iš laivo apart bilieto (tikieto) ant kelio da 15 dol. pinigais, taigi daugelis iš keleivių kasdiena pri-būvančių į visas Am. prieplaukas dėl neturėjimo tiek pinigų tampa gražinami atgal.

— Mums pridavė p. Šnipas iš Wilkes-Barre, Pa., iš Lietuvos rašytą laišką, kur jo giminaitis, Fr. Skučas, aprašo apie perlėkų 7 rugp. didelį viesulą su audra apielinkėse Senapilės, Suv. g., kur dešimties kaimų išmušė ledai javus, išlaužė viesulas medžius ir sugriovė keletą budinkų.

— Raš, iš Tižės M. Zau-niutė, kad Prūsų policija visas

užgriebtasias per kratas knygas ir laiškus pagražino atgal. Matyt, kad policijos inkvizicijinės vuoslės nesuvuodė lietuviškose knygoose jokio dėl valdžios pavojaus.

— Pribuvęs Vilniun prancuzų archeologas baronas de-Bai, drauge su inžinierium Vileišiu keliauja po Lietuvą; jie nusidavė Trakuosna; iš ten Kernavon, Lidon, Kregon ir važiuos da toliaus po Lietuvą ir Žemaitiją ištyrinėti archeologiškąs liekanas ir prisiziurėti lietuvių buitei.

— „Lietuva“ rašo, kad „Kataliko“ redaktorius, pirmiau buvęs „Žvaigždės“ redaktoriumi, p. Brandukas, ketina eiti į kunigus. Atsišaukęs prie kunigų „Motinėls“ dėlei pašalpos, bet jos neapturėjęs. Anot velionio vyskupo Valančiaus patarlės: „teip tai kipišas atmoka savo mylimiesiams“. Tokį atmokėjimą teikėsi ir kunigai suteikti p. B., kuris sukaitęs stengės dulkinti kunigų jupas.

— Mums prisiuntė iškarpa iš Worcesterio „Evening Post“, kur aprašyta apie vietinį lietuvių kunigą Jakštį ir jo provą su... savo žentu. Dalykas tame, kad kun. Jakštys turėjo koki metai atgal pas save dailią savo giminaitę, kuri pas kiaus pasirodė beesanti „palaimintame stovyj“. Kun. J. skubinai ją supiņšo su tulu lietuviu, Dom. Eimaičiu, iš Union City, Or., žadėdamas duoti \$5000 kraičio, bet užtyledamas, kad jo giminaitė „teip-ir-teip“. Eimaitis sutiko, nes gauti tokią dailią merginą, kruvą pinigėlių ir tapti kunigo žentu; dievaž, smilus dalykas! Kun. J. skubinai juodu, vasario mėn. š. m., surišė, teip skubinai, kad net užmiršo išimti iš korto laisnj. Bet kunigas Eimaitį dvigubai prigavo, nes nevieną nedavė nė cento pinigų, bet E. nužiurėjo nelabai gerus simptomus ir savo jaunos pačios.

Ant jo reikalavimų atiduoti kraitį, kunigas jį visaip išjuokė. Galiausia dalykas daėjo prie provos, kur teismas nubaudė kun. Jakštį užsimokėti 5 dol. baudos už surišimą poros be pirmesnio išėimimo laisnio. Apie žadėtą kraitį ir svetimo suteiktą Eimaičiui sunelį ar dukrelę, kalbos teisme nebuvo, nors E. vis reikalavo jo išklaudyti. Turbut tas taps atidėta ant „paskutinio sudo“.

Isz Lietuvos.

Vilnius.

Vyskupo Roppo atvažiarimas. Jau pradžioj gegužės mėnesio buvo žinoma, jog vyskupas Edvardas Roppas nutaręs yra atvažiuoti į Vilnių 13-oj birželio dienoj ant 9-os val. ryto. Kaip Vilniaus, teip ir tam tyčia atvykę iš Vilniaus apylinkių kunigai rengėsi pasitikti savo vadovą. Drauge su kunigais rengėsi vyskupą patikti lenkai didžponiai, o paskui ir visi ta dievuotoji katalikų minia, kurios skaitlingumu gali musų miestas ypačiai pasigirti. Pagaliaus, rengėsi ir lietuviai, kurie iš tarpo šv. Mikalojaus bažnyčios lankytojų išskyrė tris deputatus: Petrą Vileišį, Valentiną Urbanavyčių ir Povilą Matulionį, lietuvių vardu vyskupą patikti.

Atėjo laukiamoji diena. Ant geležinkelio stoties ir aplinkui jau iš anksto visur kupina žmonių; nesimatyti tik kareivių, eilių kurių teip daug buvo, atvažiuojant neseniai pravoslavų vyskupui. Kunigai, frakuotieji didžponiai ir lietuvių deputai susirinko teip vadinamuose caro priimamuose kambariuose. Pagaliaus, traukinys prisiartino. Kunigai spiria lietuvius pirmyn, nes jų rankose matoma taca su duonos bakanėliu ir druska.

Ta sidabrinė taca išveizdi gražiai: viduryje — puikiai padarytas Lietuvos erbas, o

pakraščiais parašas: „Vyskupui Edvardui Vilniaus Lietuviui 13. VI. 1904“. Viduryje duonos bakanėlio du žodžiu: „Laimink Dieve!“ Lenkų didžponiai, pamatę lietuvių rankose šią dovaną, nerimsta su plikomis rankomis atėję. Lietuvių vardu Petras Vileišis pasveikino vyskupą lietuviškai ir padavė jam dovaną su druska. Vyskupas padėkavojo lietuviškai, vienok tuojaus priminė, jog jis silpnai temokąs lietuviškai.

Vyskupas atsisėdo karieton, važiuoja lengvo. Ant kariatos ir kelio nuolat barstomi žiedai. Žodžiu, sutinka vilniečiai savo vyskupą kuo-puikliausiai, tarytum į Vilnių grįžtų senasis Krivaitis. Katedroj vyskupas tepasakė tik kelis žodžius lietuviškai, kuriuos mokejo ir buvęs pirmiausia Žvieravyčius: „Tegul bus pagarbintas...“ Kunigas Anusavyčius perskaitė tris pamokslus, iš pradžios vokiškai, paskui lenkiškai, ir pagaliaus, lietuviškai, nors tasai-pat kunigas, kilęs iš Panevėžio pavieto, Žvieravyčius laikais teisiškai nemokąs lietuviškai. Naujos diplomacijos ženklai aiškiai regimi: prie pirmiaus buvusių vyskupų pasitikimo lietuviškų pamokslų nė bute nebūdavo.

Lietuviai nemaža jau yra girdeję iš savo laikraščių, net ir iš „Tevynės Sargo“, apie nelemtus kun. Roppo darbus. Dabar pamatysime, kokių jis pasirodys, tapęs vyskupu. Tuo tarpu gi, tarsi pamiršę jo darbus, lietuviai pasitiko jį, kaip mokejo.

P-tis.

(Iš „Varpo“)

Krakiai, Kauno gub.

Kadaisiai rašau apie kunigą Rumanavyčių, kurs apsigyvenęs Jeslos koplyčaitėje apskelbė tą vietą esančią „cudavna“. Išvyk žmonės tam garsui labai intikėjo ir keliavo iš visų šonų jį škodami visokių „cu-

du“: ligonis sveikatos, nukriaustieji skundės „cudavnam“ dievui ant savo blogdarių, apvogtieji meldė kad vačius paraližius sutrauktų, varguliai meldėsi dėl turtų ir tt. ir tt. Vienok su laiku žmonės patyrė, kad nieko niekas „cudavno“ neapturėjo ir dabar nuo keleivysčių į Jeslą atlyžo. Tačiau kun. Ruman. ne žioplys: jis tuo sumastė padaryti „gešeftą“ iš ko kito. Štai pasigarsino, kad jis gerai mokąs akis gydyti. Ir vėl pilna pas kunigėlių svečių, ypač moteriškių, o su joms plaukia rišuliai surių, kumpių, dešrų ir kitokių minkštų ir skanių „Dievo dovanų“. Kunigas sergantiems patrina akis su liapisu, žmonės džiaugias tai geros gydyklos, teip ēda ligą, kaip ugnis! Už patrinimą ima tik 30 k. apart dovanų „prigimtim“. Nuėjo viena moteriškė su skaudančia akimi, kurią kunigas patrynė su liapisu, paėmė pinigų ir atleido ją namon sakydamas: ryt busi sveika! Ant rytojaus moteriškės akis pabalo, apštraukė plėve ir jau daugiau moteriškė ta akim nebepraregėjo. Ir teip, mulkina kunigėlis neišmanėlius, lupa pinigų ir žeidžia juos, nesibijodamas jokio už tą nubaudimo. Lengva varyti toks amatas tarp šio krašto pračiokėlių, nes jie da iš visų pusių tebėra tamsūs: neskaito jokių svetieškų knygų nė laikraščių, o apie tautišką susipratimą, tai jau nėra ką ir sakyti!

J. J.

Essai, Vokietijoje.

Daugumas čia gyvenančių lietuvių gavo valdžios paraginimą į 14 dienų, o toliausia į 28, apleisti šį miestą ir keliauti į savo tėvynę, t. y. Maskoliją. Tiesi kurie pernai ar šįmet nestojo ant liosų, visai negauna nuo valdžios ramybės: vienvalios skatina grįžti atgal. Daugelis lietuvių jau išvažinėjo. Kur važiuoja? — valdžia

neklusia. Abelnai menama kad tarpe Vokietijos ir Maskolijos yra kokia sutarvė, ir jeigu jos viešai negarsina, tai tik dėlto, kad bijosi sujudinti ir įerzinti publiką...

Vuoslys.

Žiežirbos Žioperijos.

(Suranklotos iš atminties ir iš įvairių raštų.)

„Saugokitės tujų, ką ilgus rubus dėvi!“

Žodžiai tie išimti iš Naujo Testamento, kurie, man rodos, nepardirbti parizėjų ir kurius pasakė Kristus, parsėgėdamas žmones darbininkus. Bet ar žmonės jų saugojasi? Ne! nesisaugoja. Iš milijonų žmonių, tą daro tik tai mažytis skaitlius. Vieną sykį aš užklausiau jezuito, ką reiškia viršui minėtieji Testamento žodžiai, jis man atsakė, vienu žodžiu: „moteriškės!“ Tada aš jam atitariau: juk ir jūs dėvite ilgus rubus! Jis ant to man nieko neatsakė, lyg kad butų negirdėjęs, o ir aš to klausimo neatkartojau ir nutilai, ir daugiau, — porą kilometrų važiuodami, nė žodelio neištarem į viens kitą.

Žmonės tamsybėje paskendę nesupranta žodžių savo išganytojaus ir daugybė ikšiol nenori suprast; visose tikybose iširusios krikščionystės — ir stabmeldystės duodasi vilkams, avininkams ir lapinams-pamokslininkams (regard precheur) amžinai iš naudoti tukstanteriopais budais, ir savo vilneles kirpt iki plikai odai vieton nepriimt jų nė į savo nuskurdusius namelius, kaip tai Adomas Mitkusis kad padarė. Trumpai pasakysiu kaip tai atsitiko. Budamas jis Konstantinopolije ir sirgdamas, išgirdęs duzgenant į duris, liepė paklaust, kas ten yra ir ko nori? Už durių atsiliepė balsas: „sluga pański!“ Adomas liepęs pasakyt, kad jis nereikalaujas tarnų Pono,

kad jis pats veikia pasimatytišias akis į akį su patim ponu; ir neįsileido „vilko-avininko“ apsilvokusio ilgais rubais. — Teip turėtų pasielgti žėdnas išmintingas žmogus, o tiejie parizėjai, kajinai-judošiai, išnyktų iš-po akių žmonijos, — vieni pasikardami, kaip Judas Iš-Karijotės, kiti pavirzdami į draugus darbininkų ir negundintų daugiau žmonių, sėdami tarpe jų neapykantą; nesirietų tada žmonės, kaip šunys, ir nesiėtų: išnyktų visi žmogėdžiai ir dievėdžiai. Dabar kvailieji žmogėlės mįslyja: jeigu mes iš meilės galime suvaldyt Jezų Kristų, tikrą Dievą — kurs yra su kunu ir krauju šš. sakramente, tai galime iš meilės suėsti ir žmogų, savo tėvus ir motinas, brolius ir seseris, net ir savo vaikus, kaip kad padarė šv. Anupras: Dievas mums atleis, ir priims į dangų, nes mes tai iš meilės darom...

(Toliaus bus.)

A. Vistalius.

Iš „Auszros“ gyvenimo.

VII*)

J. A. V. Lietuvis.

Pastaraisiais metais dasižinojome daug akyvų žinių apie pradžią tautiškojo mūsų kurtėjimo, teip svarbią istorijoje lietuvių atgijimą: straipsniais mano, dro Šliūpo, V. Kapsuko, „Varpe“ ir „Vienybėje Liet.“ nors iš dalies apšviesta tapo toji galdynė, kurioje atsirado tasai lietuviškas laikraštis, kurs pirmas užsiėminėjo sistematiškai budinimu mūsų žmonėse tautiškosios sąmonės.

Kaip kiekvieno, naujas idėjas sėjančio, organo, teip ir „Ausros“ pradžia buvo ne lengva, ir tos visos sunkenybės prie jos įkurimo prigulėjo daugiausia nuog to, kad jos įsteigtojai personiškai viens su kitu nepasipazino ir darbą atlikti

*) Žr. 51 Nr. „Vien. Liet.“ 1903m

turėjo tik per gromatas: aš gyvenau tuomet Pragoje, J. A. V. Lietuvis — Orliuiece, Poznaniaus prov., Mikšas — Prusų Lietuvoje. Ant šitokio plataus ploto išsisklaidė gyvenant, mums reikėjo daugybę laiko, susirašinėjant, ant niekų nuleisti, ne visados gerai atsimerant ir žinant *ka* ir *kada* vienas ir kitas trečiam *et vice versa* rašėme ir užmanėme, ir šiandien daugybei, kaip rodos, mūsų gromatų pragaišus, sunku yra nekartą pozityviškai atsilipti apie prioriteta vieno ar kito užmanymo.

Užmanymas išleidinėt liet. laikraštį — šitą žodį, kiek žinau, aš kalbon įvedžiau — yra kuo ne dvidešimčia metų senesnis už „Aušros“ pasirodymo laiką. Kiek šiandien žinoma yra, dar Ivinskas su M. Akelaičiu norėję įsteigti liet. laikraštį, kurį tai jų norą lenkmetis sunaikinęs, ir nuog to laiko, kaip matome, iš priežasties sunkumo politišku sąlygų, turėjo praeit nēt 20 metų, iki išpalengvo pradėjo augti, plėtotis, šaknis tautoje leisti tokia prasta, ir kožnam, rodos, suprantama idėja, kokia yra idėja apie lietuvių lietuvių, kurios išreiškimui su laiku įsteigta tapo „Aušra“.

Kaip kiekvienas pagirtinas darbas, taip ir užmanymas, o dar labiau įsteigimas „Aušros“ susilaukė pastarame laike daug įvairių komentarų ir pretensijų iš tų vyrų šalies, kurie šiuomi ar tuomi — darbu ar skatiku — prisidėjo prie įsteigimo pirmojo tautiškoje dvasioje lietuviško laikraščio.

Kaip senovėje apie paeigą dainiaus Homero ginčijosi net septyni gardai, taip ir apie užmanymą liet. laikraščio pretenduoja dabar net keli lygiai vyrai.

Sulyg šiol manyta buvo „Aušra“ tapus Dro Basanavyčiaus užmanyma ir su pašelpa J. Mikšo ir augščiau paminėtojo J. A. V. Lietuvio įsteigta.

Šitoji tatau „opinio communis“, anot tokių, kaip Mart. Jankus, kritikų pastarame laike, kaip rodos, ketino but suardyta. Kaip jau „Vienybėje“ parodyta tapo, anot paminėtojo čionais „galvočiaus“, „Aušrą“ išleisti pirmas užmanęs redaktorius „Lietuv. Ceitungos“ Klaipėdoje, Mart. Šernus. Bet dėl šitų drąsių Jankaus tvirtinimų atsirado stiprus priešininkas ypatoje to paties J. A. V. (ištalies) Lietuvio, kurs kompetentišku budu atmetė Šernaus pirmystę (prioriteta) užmanyme „Aušros“, statydamas ant ano vietos patsai savę. Aš savo „atsiminimuose“, „Varpe“ kaip ir straipsniuose „Vienybėje“ apie p. Vištalių ir jo veiklumą prie „Aušros“ beveik nieko ne kalbėjau, pasitikėdamas, kad jis, gyvas budamas, paduos, progai atsitikus, savo atsiminimus iš tos gadyne, kurioje ir jis ant literariškos dirvos dalyvavo, ir, kaip dabar matau, ne apsirikau.

Savo „Laiškuose iš Argentinos“, *de omnibus rebus et quibusdam aliis* rašydamas, kurių ne vienas, su nauda dėl paties autoriaus, butų galėjęs pasilikti neapgarsintu — p. Vištalius atsiminė senesnių laikų ir „Aušros“ gadyne dailytėjo. „Daug ginčų — rašo jis „Vienybėje“ (Nr. 18) — ir šnekų kyla dėl nusprendimo, katras buvo pirmu uždėtoju lietuviškų laikraščių, kurie pajudino mūsų perelių apmirusią ar visai numarintą dvasią juosius įsteigdamas. Visi mislyja — kaip matyt iš raštų — kad „Aušrą“ įsteigęs D-ras Basanavyčius. Ne užginčysiu jam to garbės, jeigu jis tą darodys atėstais. Tiesa, — jis gali prirodyt, kad davė laikraščiu tą vardą — ir aš tą pripažįstu ir patikrinu, bet tegul jis pasako, kodėl antrasis Nr. „Aušros“ — po mano protesto neišėjo su tuom pačiu parašu, kaip pirmasis Nr. „išleidžiamas

D-ro Basanavyčiaus“, tiktai „už pinigus skaitytojų?“ Kad jis butų užmanęs įsteigti tą laikraštį, nebučia nė protestavęs, nė jis butų atbojęs ant mano protesto, tik toliau, kaip savo užmanytą ir įsteigtą spaudinęs. Aš pirmas užmaniau Mikšui ir pirmas pinigus nusiunčiau“, etc.

Ant cituotųjų čionais p. Vištaliaus žodžių pasiremdamas, XIX Susivien. Lietuvių Amer. Seimas, kaip rodos, nežinodamas kam tikėt, nutarė tuom tarpu paveikslus „Aušros uždėtojų“ neišleisti dėlto, kad jam „truko prirodymų, kas iš tikro jais buvo“ („Vienybės“, 1904 p. 263). Neuzkabinėdami tuom zygiu kaip tuojaus regėsim nepertvirtai paremtą Seimo hyperkriticizmą, prisizurėkim iš arties p. Vištaliaus pretensijoms.

Kaip iš višui privestos ištraukos matoma, p. Višt.: 1) savinasi, besigirdamas įvairiais savo nuopelnais, pirmystę „Aušros“ užmanymo ir 2) užgina rašančiam šituos žodžius ne tik užmanymą, bet ir įsteigimą to laikraščio, pasiremdamas ant savo quasi-protesto, apie kurį žemiaus kalbėsiu.

Nesiginčydamas su p. V. apie tuos jo nuopelnus, kurie jam priguli budinime apmirusios lietuvių dvasios, o kuriuos ir be jo pasigyrimo ateities istorikas aikštėn išneš ir priderenčioj pastatys vietoj, aš čia ketinu cituotose V-liaus phrasose tik tai pataisyti, kas pataisytina yra, ir kame p. Vištalius suklydo.

Apie V. pretensiją, buk jis pirmas Mikšui užmanęs laikraštį įsteigti, aš pirmą kart tik iš jojo pastarame laike apgarsintų raštų su nusistebėjimu dagirdau ir lauksiu jos patvirtinimo, ko jis, kaip matome, sulyg šiol su „atestais“ dar ne parodė.

Pirm pasirodymo „Aušros“ praėjo, kaip žinoma yra, net keli metai ant agitacijos, per

prus.-lietuviškuosius laikraščius, — agitacijos, kuriai davė pradžią garsaus vardo ir didžiųjų nuopelnų vyras, Dr. Sauerweinas, budindamas prus.-lietuvius iš tautiškojo miego. Kiek atsimeru, pavasaryje 1882 m. jis viename straipsnyje, rašydamas apie „Vendų“ apšvietimą, užsiminė, tarp kitų, ir apie tai, kad ir lietuviams galėtų atnešti didelę naudą „gruntavojimas“ tulos draugystės, kuri užimintų išleidinėjimu raštų dėl prastų kaimiečių. Šitas Sauerweino straipsnis davė man priežastį „Liet. Ceitungoje“ paleist pasaukimą apie „įsteigtimą liet. mokslo draugystės“ ir per visą vasarą varyt agitaciją, prie kurios, neatsimeru dabar, ar p. Vištalius prisidėjo. Laikraštį — taigi „Aušrą“ — įsteigtą užmanytą tapo, kaip organą tos „mokslo draugystės“, apie ką galima persiliudyt ir iš vienos ano laiko gromatos M. Šernaus Mikšui rašytos, (dabar rankose V. Kapsuko), kur jis aiškiai apie tai mini. Kadangi užmanymas įsteigimo „mokslo draugystės“ ne nuog Vištaliaus paėjo, tai, jau a priori manstant, vargiai galėjo ir jos organo užmanymas nuog jojo paeiti. Apie datą užmanymo liet. laikraščio suteikia tuomtarpu — pakol mano korespondencija su įvairiais lietuvišiais neapgarsinta — tulas žinias Dr. V. Kudirka „Varpe“ 1895 m. Iš priežasties 10-metinių „Aušros“ sukaktuvių a. a. Kudirka savo reminescencijose man man susirašinėjimą su kun. Norkum, nuog kurio jis girdėjęs, dar, rodos, į metus pirm atsiradimo „Aušros“, buk aš ketinęs įsteigti lietuvišką laikraštį.

Toku budu nors p. Vištalius ne galėjo su „atestais“ darodyt, kad jis butent, o ne kas kitas, užmanė liet. laikraštį išleidinėti, tačiau abejot ne galima, jog jis prigulėjo prie „Aušros“ įsteigtojų ir šita gar-

bė turėtų, man rodo, dėl jo but svarbesnė, neng noratapt užmąnytoju kokio ten laikraščio, kursai niekad os ne pasirodė ant svieto.

Kokią rolę J. A. V. Lietuvos zaidė laike įsteigimo pirmojo mūsų tautiško laikraščio? rasi tulasis skaitytojų žinot norėtų. Ant šito klausimo aiškų atsakymą suteiks su laiku tik jo gromatos, man ir Miksui rašytos. Jis, kiek atsimenu, buvo karštas rėmikas tautiškosios idėjos ir iš pradžių išrodė, buse; geras sandarbininkas įsteigiamamjame laikraštyje, ypačiai savo patrijotiskomis dainomis.

(Užbaiga bus.)

Dr. Basanavičia.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Pietinėje Aprikoje nuo praėjusio rudenio tebesigrumia vokiečių kariumenė su tenykščiais gyventojais, gente Hereros, nenorinčia pripažinti ant savęs viršenybės tos šalies, kuri prisijūnė pas juos vieton urėdninkų plėšikus ir gėdintojus jų moterių bei mergaičių. Neseniai kariumenė hererius išblaškė po kalnynus, išardė jų gyvenimus ir išpiovė jų gyvulių bandas. Dabar Vokietija pasidžiaugė visam svietai, kad pasisekė „apmalšyti maištininkus“, bet, idant jie vėl nesukiltų, pasiūnė į jas vietas 800 kareivių daugias.

27 rugp. caro sunus tapo apkrikštytas, prie ko gavo vardą: Alexis Nikolajevič. Caras apskelbė sunui gimus manifestą, kuriame štai kokias „malones“ pavaldiniams suteikė: 1) sumazino ant pusės bausmes visiems paprastiesiems prasikaltėliams; 2) visiškai atleido prasizengimus politiškiesiems nusidėjėliams, apart tų, ką buvo kaltinami užmušystėje; 3) panaikino plakimus rykštėmis kaltininkus valsčiuose; 4) paskyrė 1,500,000 dolerių dėl už-

dėjimo fondo bezemiams suomiams; 5) apskelbė amnestiją (atleidimą) visiems suomiams, kurie slaptai apleido tėvynę; 6) dovenojo bausmes suomiečiams nestojusiems į kariumenę; 7) dovenojo bausmes zydamams nestojusiems į kariumenę. Toliaus eina mēnkesni dovenojimai paskolų ir tt. Apie amnestiją lietuviams, prasišalinusiems iš tėvynės dėlei valdžios persikiojimų nieko caras nemini. Taigi net ir dabar, kada manifestą išleido gimus Rusijos sosto paveldėjui, nieko caras ypatingo savo valdiniam n-suteikė.

Serbijoje seniai rucšiama buvo karaliaus Petro apvainikavimas, bet paskutiniu laiku serbų gabinetas urėdiškai nusprendė tą aktą atidėti ant vėliaus. Priežastis to menama — baimė prieš sukisšinimą karaliaus neprietelių, kurie ketiną tą dien, kaip bus apvainikavimas, jį užmušti. Priešai savo ketinimą gali nejuokuodami išpildyti, nes neseniai tapo atarasta vilėje Novisad paslėptos bombos, kurios buvę paskirtos dėl karaliaus. Beto da pats karalius gavo keletą anonimiškų laiškų grasinančių mirtim ir spiriančių jį atsisakyti nuo sosto. Prie to Rusija Petri teipgi neprielanki, nes pasakė, jog dienoje jo apvainikavimo jokia rusiška ypata nebus karaliaus dvare.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Kuomet Peterburgo ponai ir didžiunai iškilmingai apvaikštinėja caro sunaus krikštynas: geria, linksmėsi ir lėbauja — nelaimingus kareivius Porte Arthuro japonai baigia žudyti. Diena iš dienos jie užima daugiau ten vietų, apsikasa volais, o kur maskoliai pasikėsina prieš japonus spirties, ten parsieina baisios ant durtuvų imtynės, kur teipgi tankiai mas-

koliai prazuna. Teip, 26 rugp. 1000 su viišum maskolių japonai subadė klonyje Nahikau, nors vienok paskiaus japonai skaitlingesniais maskoliais tapo iš ten išstumti. Generalui Štosseliui spēkos materiališkos kaskart mažinas, o su tuom drauge puola dvasioje žemyn likę kareiviai ir kartais nors budami didesniame skaitliuje, traukiasi nuo japonų drutvietėslink. Patigi drutvietė, visą praėjusią sanvaitę laikraščiais lemiamą ant puolimo, nors da į japonų rankas nekliuvo, bet randasi labai kritiškame stovyj. Tas stovys greičiau butų sulaukęs savo nelaimingą galą, jeigu ne butų sulaukę kariškų operacijų smarkų lietųs. Dabargi lietums pasiliovus ir pradziuvus keliams, japonai pasirengę užduot kiek galimai smarkų ir galutiną Portui Arthuro smugį. Taigi rasi netoli tas laikas kada Porto Arthuro klausimas taps išrištas, ir tai nelaimingoje dėl maskolių prasmėj. Kaslink abeluo padėjimo rusiškos armijos Mandziurijoje, tai štai ką rašo karės specialistas į „National-Zeitung“: „Nuotikiai Mandziurijoje išsiplėtojo žingsnis po žingsnio teip, kaip mes nyomoniavome tą dieną, kuomet gavome žinoti apie parkėlimą Štakerbergo korpuso į pietus. Šita pamatinė, svarbiausia ir visai nesuprantama klaida rusų karvado, iš tikrųjų, pasirodė nepataisoma, dėka jai sugriuvo viskas, ką ligšiol užmanė Kuropatkinas. Berods, dar galima buvo pataisyti prakišimai ties Tiurenčenu ir Kinchou, bet pasiuntimas Štakerbergo pagadino viską: tai buvo netikėtas trupas (kozirius), kiuvęs į rankas japonų. Išvažiuodamas iš Peterburgo, Kuropatkinas atvirai pasakė, kad jis mato butinai reikalingu ant pirmųjų aprinkti vietą savo veikmių skoncentravimui Charbine. Vienok, kuomet, nežiurint į tą, jis per-

kėlė centrą svarybės pirmiau į Mukdeną, potam į Liaojaną, ant galo, net į Haičengą ir Dašičou, tai reikėjo manyti, kad Kuropatkinas matė esant kareivius ganėtinai prisiruošusius prie mušio, arba tikėjosi, kad galima bus prakišimai papildyti naujomis spēkomis, atvaromis iš Rusijos. Jis savo nuomoniavimuose apsiriko. Tas apsirikimas galėjo but labai atjaučiamas, bet pats per savę negalėjo reikšti prazuties rusiškai armijai Mandziurijoje, nes atsitraukimas į Charbiną dar pasiliko visiškai laisvas. Čia nutiko ikšiol neišaiškintas pasiuntimas Štakerbergo, apie kurį kritika šnekejo prikadusi liežuvį už dantų dėlei paguodonės Kuropatkinos kariškų gabumų. Iš pirmos pradžios japoniečiai jieskojo virvutės, kurią butų galėję apvyniot aplinkui kaklą rusiško arelio, idant paskui nuo Charbino kalvų nuvilkt jį į pietų Mandziuriją. Jie menką viltį turėjo tą virvę atrasti, kaip štai maskoliai patįs be jokio reikalo įkišo galyą į kilpą ir padavė jos galą į rankas japonų. Ir pradėjo pastariejie traukt ir smaugt teip, kad maskoliai pradėjo nieko nebematyt nė girdėt. O dabar lyginai išgąsdintas žvėris susirietė maskoliai milžiniškoje klėtkoje, rėdelės kurios susideda iš 10 japoniškų divizijų ir pranteliai kurios glaudziasi vis siauryn. Nėr abejonės, kad padėjimas Kuropatkinos gresmus ir kad jo armija prazus, jeigu nėpasiškusys,—ant kiek dar galima,—prasimušti per japonų karianą. Nes priekiniai pulkai Kuroki'o jau stovi iš šiaurės ir šiaurrytų Liaojano, jau ant dailaus vieškelio Inkau-Youngling maršuoja užueimoms vakarinį rusišką sparną išsėdusios pas Inkou kariumenės, jau Oku stovi su savo 4 divizijų armija ties Haičengu ir jų abiejų — Oku ir Kuroki — armijos labai ankščiai viena su

kita sukibę riečia Kuropatkina. Tuli tvirtina, kad japonų skubotas spaudimas iš pietų prisidėjo gerai maskoliams, nes girdi, suglaudę jų armiją, bet tas yra panašum į tą, kad jeigu kas girtų jumis esant labai sveikais pasiremiant ant to, kad jūs turite išpustus žandus”.

Dalis darbu.

¶ ALTOONA, PA. Pensilvanijos geležinkelio lokomotyvų dirbtuvė Juniata gavo apsteliavimą padaryti 25 lokomotyvus, kas suteiks tulam skaitliui ir pašalinių žmonių darbo.

¶ PITTSBURG, PA. United States plieno korporacija paliopė vietinėse Clairton dirbtuvėse užkurti pečius, o American Sheet and Tin Plate Co. apskelbė kad dirbtuvėse Nrr. 8 ir 9 prasidės šiandėl darbai teipgi. Abiejose vietose gaus darba į 1,200 žmonių.

¶ CANONSBURG, PA. The Standard Tin Plate Co., samdanti į 3,000 darbininkų, pradės šiandėl darba pilnoje spēkoje.

¶ PITTSBURG, PA. Republic Iron and Steel Co. ir Monongahela S. and I. Co. pabrūkantai atsisakė pildyti sudermę su savo darbininkų unijomis, dėl ko 2,000 žmonių išėjo į straiką.

¶ YOUNGSTOWN, O. Vietinė American Steel Hoop Co. dirbtuvė straikas kasdiena bujoja didyn. Kompanija pargabeno dikčiai šašų (skebų) iš Pittsburgo apielinkių, kuriuos įstatė į vietas straikierių, pataisė jiems tenpat dirbtuvėje guolius ir kasdien gabena dėl jų dirbtuvėn maistą. Šiai negali niekur iš dirbtuvės išeiti, nes aplinkui stovi stipra straikierių gvardija, kuri, pagavusi šašus, peria aniems kailį be pasigailejimo.

¶ CHICAGO, ILL. Miesto marjoras Harrison, norėdamas tap-

ti tarpininku tarpe trusto ir piovinčių darbininkų, paskyrė iš miesto aldermanų komisiją, kuri stengsis sutaukinti priešingi pusi. Straikas da tebesitensia po senam. Kai kuriuose miestuose darbdaviai prisirinko į darbą ganėtinai skebų ir apgarsino savo darbavietes ant principų „atvirų šapų”.

Isz Amerikos.

S u š a u d e t u k s t a n -
č i u s a v i ū .

Antelope, Ore., tyruose ganesi keletas tukstančių avių, priklausančių vietiniams avių auklėtojams. Kada piemuo ramiai sėdėjo, užjojo 20 raiteliųvalkatų—ir surisę piemenį, tol šaudė į avis, kol visas iššaudė. Keletas desėtkų biednų gyvulėlių paspėjo išslapstyti po grabes. Apart Amerikos panašiai atsitinka ir Azijoje, tik tai skirtumas tame, kad ten siaubia plėšikai barbarai, o čia „civilizuoti”.

G a m t a ž a i d z i a —
ž m o n e s ž u n a .

St. Paul, Minn., 23 rugpiučio vidury skaisčios dienos pasirodė ant dangaus mažytis debesėlis, iš kurio gyventojai išgirdo dulsų dudenimą griaustinio. Umai dėbesis emė eitirštyn ir tamsyn, griaustinis griovė ne kas minuta, bet kas sekunda. Ir štai užėjo tokia bailsitamsybė, kaip juodos nakties. Greta su tamsa iškilo vėjai, kurie pavirto į viesulus ir užgime smarki audra. Siuubavo pakalnės ir girios, o viesulai emė siausti dviejuose miestuose—Minneapolis ir St. Paule—su tokia smarkybe, kad išgriovė šimtus namų, užmušė ir sužeidė netoli 300 žmonių, ir visokiais budais padarė tose apielinkėse pragaštis ant 8 milijonų dolerių. Baisios žaislės prigimties!

V a n d e n s d i e v a i č i a i
t e b e s i k a u j a .

Praėjusioj sanvaitėj American Line laivų kompanija pa-

siryžo dar nukirsti prekę laivakorėjų tarpe Philadelphia ir Liverpoolio nuo \$10,000 ant \$7,50. Hamburg American Line tuojau papigino savo kelius ant viduržeminių marių. Dar daugiau nutrenkė kelionės kaštus ant savo laivų kompanijos Cunard Line ir White Star Line. Tebesilaiko pirmųkščių prekių kompanijos: Red Star Line ir North German Lloyd, bet manoma, kad ir jos neišsilaikys, nes neužilgo pritruks keleivių, kadangi visi jie galvatrukčiais perka laivakortes nuo agentų rėkiančių: „dykai kelias į Ameriką”. Turbut nereikia aiškinti, kad dėka tokiai reklamai važiuoja iš Europos žmonės visai neturinti priezasties dėl važiuomo: ot, teip sau—pasivažinėti.

N a u j i p a t r i c i j a i .

Patricijai seniau buvo garsūs Romoje tuom, kad neįsileido į savo tarpą žmonių iš vargingosios luomos, vadindami juos velnio išperomis, o savę dievačių ainiais. Vėliaus, sugriuvus Romos imperijai, dingo puikuoliai patricijai, nes pritruko jiems vergų, kurie savo krauju ištvirkėlius penėjo. Apie patricijus jau netoli dviejų tukstančių metų nebuvo nieko girdėti, kaip štai bėgančiam mėnesy užgirdo Amerikos sviatas, jog jie įsikuria Pensilvanijos paviete, apielinkėse Dower, kur 10 naujų „patricijų”, iš York, Pa., išdirbo pilną pabudavoti puikią, ant 65 akrų farmos, vilgę. Ten nebusę įleidžiama joks „nešvaraus” kraujo aristokratas, gyvens vien tik angelais pasitarnaujanti „išrinktiniai”. Nelaimė tik tame, kad jie negalės turėti gelžimis surakintų nelaisvių, su kuriais galėtų savo orgijose pasidryviti, kaip kad darydavo patricijai romėnai.

K a g a l i p a d a r y t i
v i e n a v a l a n d a ?

Kuomet Hogers ir Rockefeller, magnatai kerosino, per-

vieną valandą uždirbo 36 milijonus dolerių (tėmykit: \$36,000,000 per vieną adyną!), toj pačioj valandoj atėjo ant sviato baisi nelaimė, kuri ne tik tai pravirkdino šimtus žmonių, bet daugelį iš jų privedė prie žmogžudystės ir kitokių nelaimių. Tas buvo teip. Minėti du vaikesai nupirko nuo tulos vario kasyklių kompanijos, Anaconda, jos savastį, užmōkėdami 39 mil. dol. Žmonės, pardavusieji savastį, panorėjo tuos pinigus palaikyti National City banke, ant kurio turėjo pilną kontrolę minėti du vaikesai. Tie vaikesai tuojau susaukė savo klerkus ir kitus tarnus (vadinas, padarė mitingą) ir vienoj valandoj padarė iš jų su savim kompaniją ir išleido savo nupirktą turtą ant parduos, už ką nuo lengvatikių užakcijas surinko 75 milijonus dol. Taigi užmokėjus 39 mil. dol. pardavėjams, naujai kompanijai (geriaus Rogersui ir Rockefelleriui) liko 36 m. dol. Tas tai butų dar nieko. Kadangi akcijas parduodant buvo skelbiama didi jų nušimčiai, jas pirkto visi turtingesni ir biedni. Neilga trukus nauja kompanija subankrutino ir nušė kruvinu prakaitu uždirbtas skatikus žmonelių-akcionierių, kurie daugelis iš to nusizudė.

Isz lietuvšzku dirvu Amerikoje

Elizabeth, N. J. 10 rugpiučio atsibuvo L. S. D. parengtos prakalbos. Kalbėtojai buvo šie: Dr. prezidentas J. Orininkaitis, P. Mikolainis, Dr. Želviene ir V. Ambrozevyčia. Atidarius prakalbas prakalbejo į susirinkusius J. Orininkaitis, kurs ragino jaunuomenę prigulėt prie tautiškių dščių, tverti teatraliskas kuopas, rengti prakalbas ir gaivint tautystę. p. Mikol. nurodė kalboje kapitalizmo verguvę ir kaip yra išnaudojami vargdieniai. Dr. Želviene

į pasakoją apie istoriškus persivertimus žmonijoje ir ragino skaityti gerus laikraščius ir knygas. Ant galo p. V. Amb. užbaigė prakalbą, pagirdamas L. S. D-stę už parengimą prakalbų ir kitus jos atliktus gerus dėl tantos veikalus. Prakalbos klausytojams labai patiko ir visi padėkavojo kalbėtojams apšėiais plojimais delnų.

Squarys L. S. D.

San Francisco, Cal. Čia nykščiai liet. nors pinigais kaišto viir neblogiausia, tačiau tautiškai visai apmirę. Yra čia trys lietuvių salionai, viena drapanų krautuvė ir dar du ar trys lietuviai turi savo namus ir vienas keletą sklypų žemės. Kiti gi nors savasties neturi, bet pusėtinai gerai uždirba. Tie tai labiausia ir yra ant tautiškų darbų atšalę. — Sykį minėjau „V. L.“, jog čia susitvėre Lietuvos Sunų Dr-stė, kurią vos per didį vargą dabar pasisekė prirašyti prie S. L. A. — Šaipjau čia lietuviai tykiai gyvena, nesipeša.

17 liepos angliškam laikraštyj — „Call“, buvo pagarsinta, kad 19 dieną to paties mėnesio busęs lenko-lietuvių mas mitingas, su tikslu protestuoti prieš Maskolijos carišką politiką, užgrobinuose svetimų žemių ir liejime nekaltų žmonių kraujo. Ant to masmitingo kalbėjo keli žydai ir tulas generolas (!) Salamas. Kalbėtojai išgyrė lenkų vadus: Sobieskį, Kosciuską ir k.; galiausia užėmė pagrindas socialistų oratorias A. Liock. Tas tuojaus ėmė sakyti, kad nereikia karės, nereikia kariuvių nė dykaduočių. Patrijotizmas, tai yra kraugerystė ir tt. ir tt. Tas lenkams nepatiko ir ėmė sakti: „on nie, nie, rozumie! on jest socialista!“ ir norėjo jį sustapdyti, bet kalbėtojas riksmų nesiklausė ir, pasakęs „I am going, gentlemen, to finish (aš, tamistos, baigiu jau)“, ramiai užbaigė prakal-

bas. Apie lietuvius nieko ten nebuvo kalbėta. Nežinia, kam jie da garsindami prilipdė lietuvių vardą.

W. V. Liutas.

So. Boston, Mass. 11 liepos š. m. iškilo vietinių siuvėjų straikas. Įstabu, kad straiko priežastim yra patįs lietuviai kontraktoriai, kurie padarė kokį ten tarpe savęs sarišį, prie kurio patraukė ir kitus kontraktorius — žydus. Jie jau seniai vis grumojo, kad uniją jie išnaikysią, ir dabar žinoma deda visas pastangas, kad tik straikas pakriktų ir parsiduotų jų broliai unijistai į jų vergovę — tai pagarsina melagingai laikraščius, kad, girdi, jau didžiama straikierių sugijžo prie darbo, tai kad jie parsitraukę siuvėjus iš kitur; bet paskiaus išėina jų melagystės į aikštę, ir straikieriai da aiškiau supranta teisingumą savo pusės ir da tvirčiau laikosi prie vienybės.

Dobilas.

Naugatuck, Conn. Darbai gumo dirbtuvėse sustojo ant keletos savaitių. Lietuviai (kurių čia yra diktas burelis) gyvena sutikime. Saliunus retai atlanko, noris kišenėse pinigų turi užtektinai. Dėlto keletas yra apšviestiesniųjų, skaitančių lietuviškas knygas ir laikraščius. Bet yra daugelis ir suvis ištautėjusių, permainingių savo pravardes, ir noris patįs da gerai vėblioti angliškai neišmokę, bet savo vaikus mokina angliškai, už drauzdami kalbėt lietuviškai, teiposgi niekindami lietuvių papročius ir budą. Vienok ir apšviestiesniejie lietuviai neverti yra pagyrimo. Biskį apsnudę. Negirdėti nė laikraščiuose, nė šaip darbuojanties ant labo tėvynės, noris užtektinai yra apšviectę. Gėdajums, naugatuckiečiai. Pažiūrėkite į Waterbury'io lietuvius. Iš ten kiekvienam laik-

raštyje margoja straipsniai apie darbus (tankiau apie pasigyrimus. R.) Waterburio lietuvių. Argi nelaikas butų ir jumi pasidaruoti dėl savo tamsesnių vientaučių? Dėlto pasistengkite ir jūs neatsilikti nuo kitų lietuvių, kurie darbuojasi dėlei labo savo tėvynės—Lietuvos ir jos sunų.

Žvalgas.

Passaic, N. J. Ne esant pas mus dievuotų žmonių, vertėtų nebut nė šliuptionių—bedievių; bet kur tau! Neseniai čia atvažiavo vienas vaikas iš Lietuvos, kuris kiek galėdamas stengėsi ant susirinkimų aiškįt apie sunkų padėjimą mus tautos; ir nors nieko pikto nepasakė dėl kunigijos, bet šiūom nepatiko mus „aristokratijai“, kuri persekioja jį, kaip galėdama, o tas da lengviau, kad jis neturi darbo. Labiausia nepatiko tas p. vadovui teip vadinamos „nedavatkų partijos“, kuris net kalbėjo, kad už tokias kalbas katik ne davęs per „snukį“. Taigi pas mus be paojaus negalima kalbėt ne tik apie ypatiskus lupimus, bet ir apie nuodėmes mus pačių prieš tautą. Tai koks sutikimas viešpatauja tarpe mus, tai kokia žydi meilė artymo ir tėvynės! *Gulbinas.*

Waterbury, Conn. Višiemis lietuviams yra gerai žinoma patarlė, kad mozuras — ar totorius — iššitines žirniais dantis ir pro žirnieng eidamas pučia. Ar tas galėjo atsitikti, kad mozuras buvo ant tiek paikas, kad pro šaltą žirnieng eidamas putė, vien dėlto, kad žirnius valgant iššuto dantis, ar gal tai žmonės dėl prilygimo teip sau išmislyjo, tai tas vistiek. Waterburio lietuviai turėjo progą matyti panašų anam mozurui atsitikimą. Atsitiko teip: kunigėlis, norėdamas šiek-tiek sumėskeriot grašio, pradėjo po bažnyčią daryt tankias gužynes, ant kurių, ži-

noma, susirenka „viernų“ ir „neviernų“ parapijonų ir parapijonų. Kartą atsilankęs ant parapijos gužynės, arių kunigas pradėjo parapijonkoms „fundit“, tarp kurių netikėtai buti ir poros jau po „cenzura“ papuolusių — na ir per neuztėmijimą tame visame buryje ir patį „cenzorius“ kn. Saurusaitis sykiu linksminosi ir gužynės prismokų ragavo. Viskas butų gerai, bet ant rytojaus kasžin kas pasakė cenzoriui, kad jis sykiu valgęs ir gėręs su bedieviais ir po cenzura papuolusiais. Koks pakilo liarmas! Nedėlioje atsistojęs pas altorių pirmiausia pradėjo teisintis, kad tai ne jo kaltenybė, nes jis neapsižiūrėjęs, ir tai krisę visas atsakymas ant tų kurie stovėdami pas duris leido tokius bedievius, dėl kurių dabar „zokninko“ dušia turi prapulti. Kunigas sakęs, kad dabar esąs po cenzura ir nežinąs, kas iš tos cenzuros galėses išrišti. Taigi Waterbury dar vienas bedievis pasidaugino.

Na ar nepanašus atsitikimas į aną patarlę?

„Žvaigždėje“ patilpo Waterbury'io lietuviškos bažnyčios paveikslas, kur apačioj kunigėlis sako, kad buvę daug kunigų ir pašventinimas kampinio akmens. Girdi butų gerai, kad kas apie tą iškilnę aprašytų. Mat norėtų kad kas aprašytų, bet ką aprašysi, ar kad kunigėliai šampaną/pupino?

Bažnytinis.

San Francisco, Cal. Pernai čia tapo uždėta Lietuvos Sunų Dr-stė, kuri pasiėmė sau už tikslą, apart suteikimo sąnariams pagelbos, da ir platinimu tarpe vientaučių apšvietos. Taigi sekant paskutinį tikslą ant praėjusio susirinkimo buvo paduota įnešimas uždėti dr-stės knygynas. Nežiurint į tą, kad keletas mylinčių mokslą vyrų tuojaus tam įne-

šimui mielai pritarė ir žadėjo knygynui aukauti net dešimtimis dolerių, vienok didžiama rėksnių tam nepritarė ir užmanymas neįsikunijo. Įtešta buvo teipgi priimti į dr-stę seni žmonės, kurie nori prigulėti ne dėl pagelbos (nes konstitucija užgina senesnių per 50 metų priimti), bet dėl bendro prie dr-stės darbavimos tautos labui. Tas teipgi per rėksnius tapo atmesta. Labai įstabu, kad geriems užmanymams priešinasi netik tamsūs neišmanėliai, bet net teip vadina mi" šviesunai", dr-stės vadai.

Lietuvos Sunus.

Turners Falls, Mass. Darbai čia eina nepergeriausia; iš kitur pribuvus sunku gaut darbą. Apie tautišką tarpe lietuvių krutėjimą visiškai nieko negirdėti, nes čia jie da beveik visi pilni prietarų: ap. jie šneka, kad kas subata Dievas nužengias iš dangaus pas popiežių ir atnešas raportą, kurį paskiaus popiežius išdalinąs visiems dvasiškiems vadovams. Paklausk, kas tai da raportas, atsakys, kad tai esą pranešimai apie saulės užtemimą, mėnesio stojimą, apie peklos perkėlimą iš vienos žemės į kitą. Dabar pekla esanti Italijoje, ten kokiam mieste netoli Rymo... Tai mat ką gali išgirsti nuo vietinių lietuvių!

Neseniai čia buvo atvykęs K. Šimkonis, kurs iš pradžios pasirodė labai karštu tautiečiu: per mudviejų rupesnius tapo sutverta net S.L.A. kuopelė, bet vėliaus čia apsigyvenęs K. Š. atsidavė lenkams su dušia ir kunu, net su lenke žadėjo apsivesti. Galiaus tuom užsibaigė mudviejų tautiški darbai, kad K. Š. įsirašė į vietinę Š. Petro ausinę dr-stę. Gaila, kad biskį apsitrynę lietuvių nueina Kuropatkino keliu.

Nr. 34 „Lietuvos“ buvo atsiliepiamas p. Artojaus į Lietuvius ir Žemaičius, kame ragi-

na paduoti statistams savo tikras lietuviškas pavardes, o jei-gu amerikoniai, girdi, nenorėmusų lietuvišiais užrašyti, remdamos buk lietuvių tautos nėra pažymėtos ant žemlapio, tai pataria pakišti jiems Gramo atlasą. Matyt, kad p. Artojas nežinojo daugiau raštų apart minėto atlaso. Juk Lietuva yra paminėta netiktai daugelyje kitoniškų atlasų, bet ir istorijose, k. a. „The Story of the Nation's, By W. R. Morfill.“, kur prie Rusijos viešpatystės yra netiktai ant žemlapio pažymėta didelėms raidėms: „Lithuania“, bet ir visa Lietuvos istorija. Ta knyga linkėtina žėdnam vietaučiu perskaityti, o daug ras žinių apie savo tėvynę.

K. Celkis.

Rhone, Pa. 6 rugp. atsi-buvo vietinių lietuvių žėnočių pikninkas, ant kurio susirinko visos mūsų miestelio lietuviškos šeimynos, o teipgi ir pavieniai. Čia vietaučiai besibovydami, užsiminė apie tautos reikalus ir sumetė aukų \$4,70, kurios vienbalsiai šiaip paskirstė: \$1,00 kankintiniams, \$3,00 moksleiviams ir 70c. Vištaliui ant tabako. Bet da pirmiau buvo surinkta pinigų \$2,30 ant kitų reikalų, bet jiems neįvykus, tuos pinigus paskyrėm moksleiviams, kuriuos visus podraug ir prisiuočiam į „Vienybės“ redakciją.

Aukų rinkėjai:

*J. Kanapka,
Ona Bitnerienė.*

New Britain, Ct. 21 rugp. pp. Mik. Valiukonis su Liuce Rageliute kėlė savo vestuves, kur svečiai, užmanius p. A. Griėš ui suaukavo \$4,47 aukų: \$1,25 kankintiniams, \$1,25 moksleiviams, \$1,25 laisvamauiams ir 72c. Vištaliui.

V. Pikutis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.“

Su 34 Nr. „Vienybės Liet.“ pasibaigė balsavimas kaslink išleidimo knygos, apie prispaudimą lietuvių po rusiška valdžia, parašytos angl. kalboje per Dr. J. Šliupą.

Sirdingai dėkavojam kuopoms, kurios parodė savo gai-vumą, padavė savo pagelbą iš-rūti tą klausimą. Su Cleve-land'o kuopa, kuri man pri-siuntė jų nutarimą iš viso bal-savo 16 kuopų. Kad išleisti augščiau minėtą knygą 5 bal-sai, kad neišleisti 8 balsai, kad atiduoti ant nutarimo Lit. Ko-mitetui 2 balsai, kad atiduoti Centr. Komitetui 1 balsas. Taigi rezultatas nutarimų yra kad neprisidėtume. Su šiuo-mi istariu sirdingą ačiū S.L.L. už pakvietimą prie bendro darbo. Teipgi atleiskite mums, kad mes tuom kartu nesutikom kartu veikti: mat mūsų nuo-monės dar ant tiek nesutinka; gal daugiausia dėlto, kad mu-sų prasti žmonelės menkai ga-lėtų naudotis iš knygos angliš-koj kalboj. Nuo savęs velyčia tą knygėlę išleisti už pinigus, kuriuos sudėjo delegatui, prie-ko ir aš prisidedu su \$1,00 aukų ant jos išleidimo.

Priduriu vienok, kad toji knyga, kuri išis po redakcija mokyto anglo, galės buti labai populiariška: ją skaitys visas apšviestas svietas ir dasizinos kad po letena carizmo kenčia netik lenkai, žydai, suomia, bet ir lietuviai; dažinos, kad iš mūsų tautos pervis daugiau aukų pateko ruso molochui. Tamsybė, kurioje mus laikė, laikų ir laikys (jei patį nesi-rupinsim), atidavė mus suriš-tus į rankas: nekuopnumo, ne-sikentimo, girtuoklystės, bur-tiškų deliuzijų ir visos eilės smakų, kurie rija mūsų brolius. „Chemija“, kurios teip ilgai teko mums laukti jau bus iš-siuntinėta 27 rugp., nors da-bar gavę linksmiai ir noriai

skaitykime ir mokykimės, pa-sidekavodami garbiam jos au-toriui. Tolyn, broliai! dar-buokimės: jau ir kita knygelė paduota į spaudą ir apie spa-lių mėn. ketina but atspaus-ta. Prez. T.M.D. *M. Paltanavičia.*

Union City, Ct. Politiskās Kliubas iš savo kasos aukauja mokslaeiviams 5 dol., kolektos nuo draugų ir per prakalbas surenkta to-gi kliubo 7 dol., viso 12 dol., grazi tai sumelė iš vienos kolionijos ir galima tikėtis, kad toks. Kliubas su-pranta ir politiskus reikalus, jeigu neužmiršta ir tautos rei-ka-lų.

Užsimokėjo:

Haverhill, Mass.	
Senas J. Jurgelevyčia	60
Nauji: S. Vyskočka	60
J. Varsockis	60
J. Barišauckas	60
F. Rutkauckas	60
B. Rizvanavičius	60
A. Vencius	60
So. Boston, Mass.	
Nauji: Aleksand. Sabeika	60
Motiejus Rimkus	1,00
Ant. Skučas	60
Union City, Conn.	
Moksl. fond.	
Politiskās kliubas auka	5,00
Sudėta draugu	3,80
Skol. ant prakalbų	3,20
Scranton, Pa.	
Seni: Kaz. Kubilius	40
Alek. Bokanas	60
Piušas Paseckas	30
Aug. Spudis	60
Jon. Gegžnas	40
Vin. Žuklija	30
Jon. Kliučinskas	30
Juoz. Jankauckas	60
Juoz. Garmus	80
Sim. Skirpstunas	60
Vincas Šanskis	50
Liudvikas Levonas	60
Jurgis Šalna	60
Andrius Zaleckas	30
Nauji: Teod. Galinauckas	25
Alek. Andrijauckas	30
Už paiduotas knygas	24
Shenandoah, Pa.	
Nauji: Petras Špukauckas	60
Juoz. Žmuidina	60

Spring Valley, Ill.
Seni: Jonas Žurauckas 2,00
Jon. Misiunas 60
Mik. Bendorius 60
T.M.D. Sekr. A. Ramanauckas.

Trecioji instancija.

(Dėl vienos polemikos).

(Tąsa.)

Kas link „lenkės“, tai aš priverstas sykiu su S-čiu nusistebėti, kad „čion išėjo ytin keistas dalykas“. Vieniems yra žinoma, kad Grynevyčienė „su savo vyru (bent iki išsikėlimui iš Pilv.) namie vien lenkiškai kalbėjo“, o T-tis ir P-tis apie tai užtyli. Kodėl? Turbut dėlto, kad Grynevyčienė lietuvaitė? Bet kas iš tokios „lietuvaitės“? Ar neverčiau tokia „lenkė“, kaip Matulaitienė, kuri lietuviškai šneka ir kurios vaikai kiteip nė nesupranta, kaip tik vien lietuviškai? Ir bereikalo P-tis galvoja, kad „gailima turėti viltį“, kad M-tienė „noroms-nėnoroms“ turėsianti „išmokti lietuviškai“. Tos vilties jau seniai nereik, kadangi ji, M-tienė, jau seniai moka ir nor mokėti lietuviškai. P-tis geidžia, kad „musų inteligentai vestų pačias lietuvaites ir tai mokytes nes“, „kokių, girdi, gana daug Kauno gub. dvareliuose“. Ar ne apie tokias „lietuvaites“ yra puikiai ir teisingai aprašyta pereitų metų „Varpa“ (turbut 8 N.)? Bet kad gali iš jų būti geros lietuvaitės, gali išmokti lietuviškai, kaip M-tienė išmoko, tai aš neužginčyju (kiek man teko girdėti), tik su tuo skirtumu, kad jos tėviškė išnykus, kaip ir daugelis tokių dvarelių išnyko ir da nyksta.

Ot, kad moterims reikia mokslo ir tai didesnio mokslo, tai aš su T-čiu ir P-čiu visiškai sutinku, ir miela girdėti, kad tą idėją klerikališki laikraščiai garsina. Tas sumuš visų liberalų melus ir apklepėjimus, kurie sakė, kad klerikai ypač nenorį pripažinti

reikalingumo moterims apšvietimo. Aš nesykį su tokiais ginčijausi dėlto dalyko. Štadabar jiems darodymas.

Bet da užmiršau pasakyti štai ką. Teisutis stebisi: „Dėlko jis ją paėmė—sunku pasakyti“. Man rodos—jokio sunkumo čia nėra: buvo tarp jų dviejų meilė, padabonė, dėlto ir susituokė. Aišku, kad, — M-tis neįieškojo turtingos ar garsingos pačios, o tik su atsakančiu sau budu. Ir iš to nėra ko stebėtis. Užrubežy ne didelė naujiena, kad koks net milijonierius paima pačią — prastą darbininkę... Štai lenkų rašėjas ir tepliorius — Tetmajeris — apsivedęs su prasta kaimiete, — ir kaime gyvena, ir ji nuolatos dėvi net kaimiškus rubus. Ar-gi mėš, lietuviai inteligentai budami ukininkų vaikais, turime but aristokratiškesni už Tetmajerį ir kitus jam panašius?...

5. Apie „incidentą“ paduodant ant užsakų, tai nenorėčia tam tikėt. Vis tik M-tis užaugęs prie katalikiškų ir tikinčių tėvų turėjo but ir mokinamas ir poterių; o ką mažas išmoksta, to ir pasenęs neužmirš. Greičiau gali but teip, kaip S-tis sako. Bet tai juo ir blogiau dėl S-čio... S-tis rašo: „užsidėgęs p. T. nė nepamislino apie tai, kad pabaigęs augštesnius mokslus daktaras laikytų sau už nužeminimą pavelyti save egzaminuoti kokiam tų 4 kliašos išsiyrusiam kunigui, kaip tai ir buvo pagal teisybę“. Na, o kur liogika? Nesinorėtų man tikėt, kad žmogus, kurs galėjo „sėbraut“ su „pusantrakliašiais“, arba visai bekliašiais kaimų vaikais, kurs paėmė net pačią su menku mokslu — štai nė iš šią, nė iš tų atsirado jame tokia puikybė prieš „keturkliašį“, kad net nenor su juo šnekėt! Ir tai atėjęs pas jį su tokiu, matomai, svarbiu reikalu dėl savęs... Visai bereikalingai P-tis da tvirtina, kad „ku-

nigas tas (t. y. tas, pas kurį M-tis atėjo paduot ant užsakų) yra baigęs 8 kliašas ir augštesnius mokslus“. Mano nuomone, kunigas sykį yra kunigu, tai kad ir nė vienos kliašos nebutų baigęs, jis turi ne tik tiesą, bet jo tokia priedermė — pildyt savo uždavinį, pavestą jam augštesnės jo valdžios. Teisybė, jis gal, teip sakanč, minkščiau, ar kiekiau elgtis; bet „visai ne nuo jaunavedžių priguli,—kaip teisingai toliau patėmija P-tis, — pavelyti savę egzaminuoti ar nepavelyti: toks jau yra Bažnyčios įstatymas, kad suaugusiems katalikams negalima su teikti jokio šv. sakramento, koliai jie neturi nė reikalingiausių tikėjimo žinių“. O kad prie to pridėsim, kad prie tų sakramentų nieks mus neprieverčia, o tik mėš patįs norime juos priimti ir su tuo tikslu kreipiamės prie kunigo, kurs gali mums juos suteikti, tai jau pati išmintis parodo, kad mėš negalime žiurėti ant to, ar tas kunigas mums ypatingai patinka, ar ne: toje valandoje ypatingumui nė vietos. Matyt, ir pats S-tis „užsidegęs nė nepamislino“ apie šitą teisybę ir dėlto padarė klaidą—juo didesnę, kad klaidingai kritikodamas T-tį, jis išteisina nenuoseklų M-čio pasielgimą.

II.

Reikia sutikt su S-čiu, kurs sako, kad T-tis tiktai „nuduoda nežinąs“ tos sutarties M-čio su G-čia, pagal kurią anam sugrįžus iš Maskolijos, šits turi apleisti Pilviškius. To negalėjo nė žinoti, kadangi nė tik miestelyje, bet ir toli, po apygardę, kaimuose žmonės šnekėjo apie tą sutartį. Ir Grynevyčiai nuo to nesislėpė. Pats G-čia nė ką kaltas sulaužyme tos sutarties: tiek jis kaltas, kad neturėjo energijos pasipriešint pačios gundinimams ir kn. Br. patarmėms. P-tis savo prakalboje sako: „Tiesa, p. Teisutis

aprašė viską šiek-tiek vienpusiškai, nes už tą visą skandališką „matulaitįdą“ papeikė permažai pp. Grinevyčius ir kun. Bridžių, kada ir jie yra nemažai kalti“. Jeigu kame, tai šitam dalyke kalti tiktai šitie paskutiniai. Tą patvirtina toliau pats P-tis: „Faktas yra, kad kn. Bridžius labai ne taktiškai pasielgė, kišdamasi į besiplustančią daktariją, ypač teip aiškiai prilaikydamas vienų pp. Grinevyčių pusę“. (Čia P-tis priveda patarlę, anot kurios, — kur svetimi šunes rieiasi, ten svetimas šunie nelysk! Su ta patarle aš nesutinku, nes pagal ją ir aš negalė: čia dabar kištis į tą tarpą su savo varpa....)

Bet P-tis tą savo teisingą nusprendimą suminkština kitam daigte sakydams: „Faktas yra“, kad tarp daktarų nebuvo padaryta „nė formališko kontrakto“, „nė iškilmingesnio sutarimo prie didesnio liudininkų—pilviškičių skaičiaus“. Aš klausiu: Pajabeliams da vadintusi „intelligentais“, kad—anot žmonių išsireiškimo—iš burnos darytų pasturgalį? Ak inteligentas (nuo lot. *intelligo*—suprantu) reiškia suprantantį žmogų, tai ar gali mažiau suprasti už tamsius kaimiečius, kad jau net tarp draugų reiktų kokių ten „formališkų kontraktų, kad nesuprastų apie savo garbę (honor) ir savo žodžius paverstų į vyzą? Teip,—pynėsi biauri vyzą tarp daktarų. Bet kaipo „suprantanti žmonės“ (intelligentai) juodu padarė savitarpinį teismą, kur draugai — advokatai, su pagelba liudininko, išpynė ir panaikino tą biauriąją vyzą, ir tada, neklausydams tų visų gundinimų, Grynevyčiai išsikėlė iš Pilviškių.

(Toliaus bus.)

Teistojas.

Balsas in tautiecius.

Lietuviai ir Zemaiciai!

Sios šalies, taigi Suvienytu Valstiju valdzios, laikas nuo laiko daro visotina gyventuju surasa kuri vadina „Nomination“; mes gi ta vadinam liaudies suskaitymu. Tokiam liaudies suskaitymui parėjus, eina per namus tam tyčia paskirti vyrai, nominatoriai vadinami, ir klausia kiekvieno paeiliui: iš kur paeina, kokios tautos ir tt. prie to, zinoma, vardo su pravarde teipgi nepraleidžia. Ta viska nominatoriai suraso į tam tinkancias blankas ir priduoja valdzioms, kurios veliaus išleidžia tam tinkancias atskaitas nurodancias kiek kurios tautos gyventuju kokioj vietoj yra.

Pirm paskutinio liaudies suskaitymo (tas buvo 3 metai atgal) buvo laikrasčiuose garsinama ir raginama butinai, nominatoriams atėjus, pasakyt savo tikras pravardes ir kokios tautos esanti; net ir kunigai baznyčiose ragino savuosius, kad teisingai save nominatoriams užrašyt pasivadintų; tas, zinoma, nutiko pas kit-tačius. Bet kas-kits nutiko su lietuviais! Nors daugelis musiškių slėpė savo pravardes nuo nominatorių ir pasivadino: Walkeriais, Mileriais, Smitais ir kitokioms nelietuviškoms pravardems, priskaitydami save prie vokiečių, maskolių ir lenkų; vienok didesnė dalis tokių kurie jau iš laikrasčių visą tą reikalingumą gerai žinojo, ir nominatoriams atėjus, pasisakė save lietuviais esą ir reikalavo tokiais užrašyti — nelaimė! nominatoriai atsisakė lietuvius rašyti į knygas ir užrašė zinoma tai lenkais tai maskoliais!

Po visam tam, buvo gana daug murmėjimo tarp lietuvių, tačiau veliaus viskas nutilo; pasiliko tik manymas, kad lenkai nominatorius papirko ir prašė kad visus lietuvius

lenkais užrašytų, ką šie buk ir padarė. Bet tas viskas buvo toli kiteip.

Mat, artinantes liaudies suskaitymui, valdzios atspausdino tam tikras blankas kurių rubrikose buvo pažymėta visos tautos kurios šiadien randasi ant zemlapio arba statistikos knygoj, o kad lietuvių ne jų tėvynės ant zemlapio nesiranda, tad valdzios ir dėl pažymėjimo rubrikosna nepaduoda, o nominatoriai, neturėdami rubrikų, negali užrašyt. Taigi mat, tame ne lenkų kaltė.

Dabar mes turim priminti sau, kad artinasi liaudies suskaitymas ir vel; mes neturim duot save per daug zeminti. Kuom geresni yra lenkai, vengrai arba ir kiti? visi statistikoj yra — lietuvių nėra.

Pirmiaus negu valdzios paduos blankas reikalingas busimai nominacijai spaudon, mes turim kreiptis raštu arba komitetą siųsti į Washington'ą su išreiškimu mūsų nepasigandinimo, ir tiesiog pareikalaut nuo valdzios pažymėjimo lietuvių tautos blankų rubrikose. Beabejonės valdzios sutiks. Darbuokimiesi, kiek galėdami dėl iškėlimo eikšten mūsų tautos; „Politiški“ arba „Ukėsiški“ kliubai, mus neišgelbės, nes jiems tas nerupi (o vienok jie čia daug prieto gali prisidėti! R.)

Šiuomi savo atsišaukimu kreipiuosi ir viltį padedu tautiškose organizacijose bei draugystėse, pasitikėdamas, kad pasirupins apie šį dalyką apie kurį ir aš bruzdėsiu. Jeigu valdzios priešintųsi, arba reikalautų kokio darodymo link lietuvių ar Lietuvos, tad galima parodyti zemlapį „Cram's Big Wars Atlas“ kuriame Lietuva yra pažymėta *Lithuania*, o tada nieks neginčys. Todėl gi su širdies atvirumu dėl meilės tėvynės ir tautos, kviečiu visus mylinčius savo tautą — pasidaruoti kol dar yra laiko, nes pavėlavus ir vel gailėsimes. *Artojas.*

Dėlei a. a.

St. Malevskio palaikų.

(Atsišaukimas prie p. Mačiulio.)

Guodojamas viengenti! Kaip zinomu yra, velionis St. Malevskis, mirdamas New Yorko ligonbutyje, paliko ant Tamistos rankų savo rankraščius ir jo paties raštą autobijografiją, — paliko nedėlto, kad Tamista juos pasilaikytum kaipo privatišką savastį, bet dėlto, kad Tamista pirma kitų pataikėte prieš jo mirtį pributi ligonbutin. Taigi Tamistą tu rankraščių negalite buti paveldėju, nes jie palikti visuomenei — dėl sunaudojimo viešam labui. Mes, vietiniai laisvamaniai, kurie užsiemėm velionio palaidojimu, turime tiesą pareikalauti nuo Tamistos sugrąžinimo tų raštų, nes esame pasirengę juos sunaudoti dėl visuomenės labo. Vienok gi kada mes nežinome Tomistos gyvenimo vietos, tai nusprendėme atsišaukti per laikraščius, idant Tamista, dėlei padarymo su velionio palaikais tvarkos, arba pributumėt ant 4 rugsėjo (Septemberio) 7 val. vakare, po Nr. 73 Grand st., Brooklyn, N. Y., arba parašytumet ant viršui padėto adreso laišką, — dėl laisvamanių.

J. Naujokas.

Atsakymai.

p. Keleiviui. Nors buvo duota Tamistai atsakymas, kad raštelis patilps, tačiau perskaičius jį pasirodė, kad patalpinti jo negalima. Taigi šiuomi atitaisome tą atsakymą. Kaslink to, ką T. rašote prašė apie nelaimę tulo p. K., tai jis netilpo dėlei mums patiems nežinomų priežasčių: mes jo negalime niekur surasti: turbūt iki mūsų nepaėjo ar kur užsimetė. Malonėkite parašyti antru syk.

p. Šaltkalviui. „Laiškas į sektantus“, „Kuomet ir kokia tapo išleista pirmutinė lietuviška knyga“ ir „Iš lietuviškų

rečių“ o teipgi žinutę gavome. Ačiu.

p. Skaitikui. Žinutes apturėjome. Ačiu.

p. Baubliškių Petriui. Vertimą „Link lietuviškos abėcėlos“ gavome. Prie progos gal ir sunaudosime. Yra jis ir pas mus išverstas iš topat originalo. Raštai rašyti ant vienos pusės popieros ir retomis eilėmis turi tą gerą pusę, kad laisvai eiti galima rankraštyje padaryti rekalingi pataisymai, ir dėlto visada geistina, kad rašytojai teiktųsi to nurodymo prisilaikyti. Malonėkite prašėti apie tenykščius lietuvius. Kaip klojasi naujai dr-stei, — ar dar jos neužslopino zandurai?

Balius! Balius!

Boston, Mass. 5 rugsėjo ant Labor Day, 311 Alban str., Brodbine Hall. Prasidės nuo 1 po pietų ir trauksis iki velai nakties. Įzenga vyrui su mergina \$1,00, extra merginai 25c. Užprašom vietinius ir aplinkinius lietuvius ir lietuvaites, nes bus puikus pasilinksminimas.

Komitetas.

Didelis Balius.

Hudson and Maynard, Mass. S.L.A. kuopa parengia balių, 5 rugsėjo (Labor Day); atsi-bus Cooperative Hall, Nason str. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakties. Įzenga vyrui su mergina 35 c., merginai 10 c. Bus prakalbos ir deklamacijos. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus, visi busit užganėdinti.

Komitetas.

Didelis Balius.

Arba užbaigimas Ekskursino Draugystės Sv. Jurgio, Pittston, Pa. Bus laikomas 5 d. September tai yra panedėlį prasidės 2-rą valandą po pietų, o trauksis iki 12-tai nakčia muzikantai bus iš kibartų grajis visokius šokius įneimas bus už dyką ant J. Andriušio salės, po Nr. 193 N. Main str.

Palemonas ir Girzduta.

Parašė M. D. S.

(Tąsa.)

Kiek vaikų yra, ar yr' vyras geras,
Ar stipriai laikos prie Perkuno vieros?
Ji priešais eina, paskui jos tarnaitės,
Neša ir midų ir alaus uzbonus,
Dalin gėrimus, dalin šilkus plonus,
Is kurių džiaugias moters ir mergaitės.
Girzduta vedant šokti Palemoną,
Žmones vis skatin gerti iš uzbono.
Šok' su Giruliais, išved savo draugės, —
Su visais šoko, maloniai kalbėjo,
Kad sviets myletų, Girzduta norėjo,
O sviets iš savo kunigienės džiaugės.
Jos garbė buvo visoj tautoj ginta,
Ir šventinybe paskiau pripažinta.
Bet kaipo tiktai naktis vėl užaina,
Į siaurą dangus kruvinas matyti,
O to ir kryviai negal išmanyti, —
Kurie ir raštus ir mokslus pėreina, —
Nes tas tolusis Užnemanio krantas,
Nėra suvisum žmonių užgyventas.

VIII.

Padubisio kraštas.

Girių didumas neišpasakytas,
Jų galo niekas iš žmonių nežino,
Nė kas ten daros, nė kaip jas vadino;
Nevens paklydo ir prazuvo kitas,
Kuriš per toli į mišką įėjo:
Per medžių šakas saulės neregėjo.
Matė visokias šmėklas ir baidykles,
Milžinus matė, kur ten karves ganė,
Matė ir dyvus, kurių neišmanė,
O kurius leido ant to svieto Piklius⁽¹²⁾:
Tas pikčius dievas skriejo vis nelaimę
Gandino žmones prilaikydams baimę.
Didieji buvo milžiniais vadinti,
Užtai, kad ganant karves milžo pieną;
Jų rankos stiprios buvo kaip iš plieno,
Kurioms galėjo nuo smakų atginti:
Tas savo karves; o jos didžios buvo,
Kokių jau nėra po mūsų Lietuva.
Taigi vizunas ja ne vieną kartą,
Milžinų karves pradėjo kliudyti;
Nes tie pradrišo arti jo ganyti,
Arti buveinės baisuno nešerto.
Užtai milžinai pinkles dėl jo daro,
Bet vieton smako tik lokius⁽¹³⁾ įvaro.
Teip yra stiprus — kad geliai nekerta,
Teip yra gudrus — kad jį nesugauna,
Svilin su ugne, su vilyčiom šauna,
Teip kad jo oda net šašais išberta;
Bet greitai gija, daros dar kietesnė,
O jo piktybė kasdien vis smarkesnė.

(12) Dievas piktybės.

Bet buvo dujen milžinu garsingu,
Kuriu nuo kitų savo syla skyrės,
Kuriu pažino kiauriai savo gires;
Gimines buvo Milžinų — Sylingų⁽¹⁴⁾,
Kurie į pietus nuo Jotezių buvo,
Miškais atėjo net į pat Lietuvą.

Študu vyrų: Ziborts ir Pamastras⁽¹⁵⁾

Ant to vizuno galvos pas'kesėjo, —

Nes jie ir drąsą ir sylą turėjo.

O jų ginklas buvo labai aštrus,

Storos geležies ir užmestas plienų,

Kuriuom švitravo nuo mažų jau dienų.

Tas neva kardas, pagal jų ugio,

Penkis su viršum mastus ilgas buvo;

Bet nuo to kardo niekas dar nezuvo, —

Nieks nepažeistas nuo anojo smugio;

Pasielgime buvo dar teisingas,

Nes jį valdė Milžinas Sylingas.

Aplinkui matos didelė pustynė;

Čia groblai, kaulai ir ragai klaksojo,

Ogi kur-ne-kur gul ranka ar koja;

O dar tolesniai kraujas ir dumblynė, —

Mėšlas ir purvas ir suverstos žemės:

Matyt gyvybė čia su mirtim emės.

Turbūt užteko vizunui, kad liko,

O gal kietumų nuryt negalėjo,

Yra ir aukos, kurias tik pradėjo!

Šiaip viskas tylu — gyvybė išnyko,

Kurioji oru negalėjo lėkti;

O tas, kurs rijo, jau privargęs miegti.

Guli, lyg stogas per audrą nustumtas;

O ziotis didžios, kaip daržinės durys, —

Ausis tysojo, kaipo dvi pašūrės,

Kaip langai, akis į viršų išdumtos.

Genys vizunui dantis kalinėjo,

Kad tas ant šono ap'vėmęs gulėjo.

Apie jį kaulai, kraujai ištaškyti,

Suverstos šiekštos ir akmenų volai,

Vieta ant pilės panėši iš tolo.

Vizunas guli. Kas jį gal išvyti?!

Jis teip sau guli dienas ir nedėlias,

Pakol jį badas neprižadina veliais.

Ir veliais siunta: ir haubia ir kaukia,

Drasko velėnas, nagais krumus verčia: —

Gyvuoliai, žmonės rengkitės ant smerčio!...

Visi aplinkui su baimė jo laukia.

Bet štai Žibartas, piktas, dantis sukandęs,

Savo plieninį ginklą išgalandęs, —

Po jojo kojų traška šiekštos, šakos,

Prieš save egles, kaip kanapes skleidžia,

Ant žverio kelmus ir akmenius leidžia, —

Užvertė šiekštomis visus jojo takus;

Iškėlęs kardą, puolė ant baisuno,

Rodos, kad tuoj, tuoj jau nebus vizuno.

(13) Meška patinas, vadnasi lokis.

(14) Sylingų tauta buvo Silezijoje. Milženi gyvena dabartiniuose Zaksuose.

(15) Yra dėl jų supilti kalnai arti Prėikapių kaimos ir Pernaravos, Kauno pavieta, Eirogalos parapijoje.

Laisvamaniai ir laisvės mylėtojai!

Niekas neužginčys, kad A-
merikos lietuviai laisvamaniai
kaip tautiškus teip ir mokliš-
kus mūsų tautos reikalus kli-
bina ir remia — jie priguli į
įvairias organizacijas, patys
aukaija ir renka aukas nuo
kitų tautos reikalams, tuli net
ir į parapijas priguli ir moka
bažnytines duokles, idant tik-
tai gautų progą perstovinėti
su savo tamsesniais broliais ir
traukti juos vargšus pasken-
dusius į aužių prietarus; daug
kartų net savus reikalus aplei-
dę atlieka svetimus, jeigu tik
mato, kad tas eis dėl brolių
vargdienių labo. Taigi, bro-
liai laisvės mylėtojai, dirbk-
me patys ir ant tolesnio... sve-
timus, o labai reikalingus dar-
bus! Pagarsinta kun. Dembs-
kio išleisti knyga nors paskir-
ta tamsiam vargdieniui, vienok
jie jos neišleis, jie bevelis tą
dalį atiduoti kunigams ir da
kietesnius kalti sau pančius,
bet ant savo laisvės įrankių
jie neduos. Įtalpa tos knygos
bus labai svarbi: po antrašu
„Kankintojai ir kankintiniai
už mokslą“ autorius sulasinėjo
daug labai akvyvų istoriškų
faktų; ta knyga bus šviesi kri-
tika bažnyčios ir despotizmo
valstijos darbų, joje žėdnas
aiškiai matys, kad bažnyčia ir
valstija yra dvi seseris, viena
kitą paperėjusios. Skaitytojas
ras joje nemažą sąkrovinį fi-
lizofiškų ir kitokių mokliš-
kų žinių. S.L.L. literatiškas
komitetas perskaitė rankraštį
ir rado iš visų pusių puikum
veikalų, bet kadangi tos orga-
nizacijos finansai nedaleidė jo
atspandinti, tai autorius, kun.
Dembskis, pasiryžo tą knygą
išleisti su pagalba prenumera-
tos. Broliai mylėtojai laisvės!
Pasiskubinkite ją užsirašyti,
nes tik 50c. tekaštuos, o kny-
ga bus dikčiai svari kaip la-
puose teip ir turinyj.

J. Naujokas:

Lietuviu tauta

Marčios prykaktėlį nuo akių nuėmus, jaunikis artinosi prie savo mylimosios. Švalgonas gėrė alaus, davė abiem jauniems ir visiems kitiems; ant galo pripylęs taurę alaus, metė ją po kojų besituokiantiems, tardamas: „Tokia yra auka nusikaltusios meilės“. Jaunieji mindžiojo taurę, o švalgonas toliaus kalbėjo: „Tegul bus tarp juodviejų tikra meilė ant amžių amžinųjų“. Visi antrino tuos pačius žodžius. Ant galo švalgonas mainė abiem žiedus, ir tuomi baigėsi apeigos su-tuoktavių.

Ko sėdi, sesele, ko rymai?
Ko liudi, jaunoji, ko rymai?
Ar ne tavo jaunos dieneles?
Ar ne tavo rutų vainikėlis?
Jaunoji atsako:

Jeib ir mano jaunos dieneles,
Jeib ir mano rutų vainikėlis,
Gailu mano širdelai, gailu,
Gailu mano matušę palikti.

Tad moters dainuoja:

Ko sėdi, sesele, ko rymai?
Ko liudi, jaunoji, ko rymai?
Ar ne tavo jaunos dieneles?
Ar ne tavo aukso žiedelis?

Jaunoji atsako:

Jeib ir mano jaunos dieneles,
Jeib ir mano aukso žiedelis,
Gailu mano širdelai, gailu,
Gailu mano tėtūšį palikti.

Moters tad vėl:

Ko sėdi, sesele, ko rymai?
Ko liudi, jaunoji, ko rymai?
Ar ne tavo jaunos dieneles?
Ar ne tavo margos skrynelės?

O kur mūsų seselė sėdėjo
O kur mūsų jaunoji rymojo,
Ten išdygo balta lelijėlė,
Ašarūžių žemužė nekėlė.

Išein mūsų seselė iš daržo,
Išsineša vainikėlį rankoj,
Vainikėli, žaliakeli mano,
Ar tu eisi su manimi drauge?

Aš papratęs su tavimi eiti,
Aš papratęs kelužį keliauti.
Papūp manę šiaurasis vėjelis,
Pavįs mano žaliejie lapeliai.

Jaunasis su jaunąja sėda į vieną vežimą, drauge su sėdėdama apsidengia didėle drobule, idant koks raganius neapraganautų. Išvažiuodami per vartus dainuoja:

Ko liudi, sesele, ko liudi?
Ko liudi, lelijėle, ko liudi?
Tu užaugai pas matušės
Krovėi kraitelį tarp seselių,
Ko liudi?

Jaunoji.

To liudziu, seserėle, to liudziu;
To liudziu, lelijėle to liudziu:
Šalin varo manę jauną,
Šalin veža mano kraitelį,
To liudziu!

Pakeliui dainuoja šitą dainą:

Jaunoji atsako:

Jeib ir mano jaunos dieneles,
Jeib ir mano margosios skrynelės,
Gailu mano širdelai, gailu,
Gailu mano seselę palikti.

Moters vėl:

Ko sėdi, sesele, ko rymai?
Ko liudi, jaunoji, ko rymai?
Ar ne tavo jaunos dieneles?
Ar ne tavo plonosios drobeles?

Jaunoji:

Jeib ir mano jaunosios dieneles,
Jeib ir mano plonosios drobeles,
Gailu mano širdelai, gailu,
Gailu mano brolelį palikti.

Moters:

Ko sėdi, sesele, ko rymai?
Ko liudi, jaunoji, ko rymai?
Ar ne tavo jaunos dieneles?
Ar ne tavo šitas rytelis?

Jaunoji:

Jeib ir mano jaunos dieneles,
Jeib ir mano šitas rytelis,
Jaunas dienas palydėjau,
Ir man jaunai pagailėjo.

Oi tu, apvynėli,
Zalus puronėli,
Kol vienas buvai,
Vaidužių nedarei.

O kaip tu prilygai
Grynuosius mieželius,
Tu apvynėli
Vaidužių padarei.

Oi tu, seserėle,
Balta lelijėle,
Kol viena buvai,
Vargelį ne matei.

O kaip tu prilygai
Jauną bernužėlį,
Tu, sesele,
Vargelį pamatei.

O jus, dieverėliai,
Baltieji broleliai,
Pamažu vežkit
Margasias skryneles.

Oi pamažu vežkit
Margasias skryneles,
Ne nuskaldykite
Skrynių pakojėles.

Kaip jūs nuskaldyste
Skrynių pakojėles,
Ne pridirbdinyste
Be staliarūželio.

O įvažiuojant į kiemą jaunojo tėvų, visi, apert jaunavedžio, dainuoja:

Beauštanti aušruzėlė,
Betekanti saulelė
Kelk, seserėle, mano viešnele,
Ar dar tu ne išmiegojai?

Pinkise vainikėlį,
Dėkise ant galvelės;
Tavo sveteliai, balti broleliai,
Balnoj bėrus žirgelius.

Matušės lauku važiuvom,
Matušėlės laukeliu,
Salymis joja balti broleliai,
Seselę ramdydami.

Ir išėjo brolelis,
Išsinesė kardelį,
O ir iskirto vartų lentelę,
Tikt ne mano vargelį.

Namuose jaunojo tėvų, po česnies vakarė, su iskilme veda jaunavedžius į patalą—į kletį. Ant rytojaus, anyta, svecia ir kitos senyvos moters eina pas jaunosius susklėnyčia ir rupniko ir jiesko ant paklodės hieroglyfų padarumo jaunosios. Po tam peikia ar gicia martelę, o pirštui ar teuka padėka ar kamantai ant kaklo.

Į keletą dienų, tėvai jaunosios atvažiuoja, kuriuos pasitikdama dukra dainuoja:

Oi matus matus, matuse mano,
Teip labai toli manę nudavei,
Tai labai saunias moseles radau,
Tai labai rusčią anytą gavau:
Šandys mano kojų žingenėlius,
Šandys mano rankų darbelius
Siuntė manę anytėlė
Ziemužės sieno, vasaros sniego,
O kur tu eisi mūsų sesele,
O kur tu eisi tu lietuvėle?

Tu nusieiti į pusynėlį,
Į pusynėlį, į pamarėlį,
Tu pasilauki pusų sakele,
Paigraibyki marių putele,
Tai tu parnesi zienužės sieną,
Ziemužės sieną, vasaros sniegą.
O tu martele, tu niuronėle,
Kas tau pasakė, kas pamokino?
Saonus žodelei tai man pasakė,
Rusčios dieneles tai pamokino.

Išvažiuojant tėvams, dukra praso, kad ją broliai lankytų:

Oi užkit, gauskit girioj medeliai—
Mazi mano broleliai:
O užaug, užaug mano broleliai,
Iskirs girioj medelius.
Girelėj kirto, pagiryj tasė
Ant vieskelėlio vežė.
O ir istasė margą dvareli,
Ant astuonių kampelių.
Kams į kampelį po gegužėlę ir tt.

Mes pasisamdysme
Tilžės staliarūlį,
Mes pridirbdysme
Skrynioms pakojėles.

Oi pamažu vežkit
Margasias skryneles
Ne nutrankykite
Skrynių jutryneles.

Kaip jūs nutrankyste
Skrynių jutryneles,
Ne pridirbdyste
Be sliesorūželio.

Mes pasisamdysme
Rygos sliesorūlį,
Mes pridirbdysme
Skrynioms jutryneles.

Oi pamažu vežkit
Margasias skryneles,
Ne išbarstykite
Plonasias drobeles.

Kaip jūs išbarstyste
Plonasias drobeles,
Ne išausdyste
Be audiejūželio.

Mes pasisamdysme
Vilniaus audiejūlį,
Mes išausdysime
Plonasias drobeles.

Pajieszkėjimai.

Pajieskau savo brolio Simono Jonės, Kauno gub., Raseinių pav., Girdiškės parap., gyvena Chicago, Ill, apie šeši metai. Jeigu kas žinot, ar jis pats duokite žinę.

St. Jonė, Box 305
Edwardsdalle, Pa.

Reikalingas kriaucius, jaunas vaikinai, norintis išmokti siut kotus, tegul greitai atsiskaukia. Ypatingai gera proga pribuvusiam iš Lietuvos prasmokyt darbo. Mokestis pagal vertę.

J. Garmus,
P. O. Olneyville, R. I.

Susirinkimai.

Wilkes-Barre, Pa. T. M. D. kuopos, 4 rugėjo po Nr. 58 Public Square. Bus išdalytos knygos ir priimami nauji sąnariai.

Komitetas.

Prakalbos, deklemacijos ir dainos.

Lietuvių draugystė parengia prakalbas, deklemacijas ir dainas, 4 rugėjo, salėje F. Zdanavyčiaus, 8 W. Main str., Plymouth, Pa., prasidės 7:30 vakare. Prietam bus leista knyga vertės \$1.00, ant išlaimėjimo už tą patį įėjimo tikietą. Tikietas 10 ct.

Komitetas.

Ballus ir prakalbos!

Worcester, Mass. S. L. A. kuopa laikys balių su prakalboms 24 rugėjo, ant St. Jean Baptiste Hall, Bartlett place.

Komitetas.

Nauji lapeliai apie Socializma! Mieli Draugai!

Dabar ir vėl yra nauji lapeliai išėję kaip tik iš po spaudos; brošiūrėlės didume 6-9 colių šešiolika puslapių. Intalpa tos brošiūrėlės „Socialistų Platforma“ (supaveikslėliu) „Trustai Kapitalistų“ „kiek yra moterių darbininkių Amerikoje U. S.“ „Gerai suprantanti (?) perstatytojai“ „Samdoma savastis“ „Labdarystė kapitalistų“ (su paveikslėliu) „Siberija Amerikoje, Colorados Valstijoje U. S.“ (su paveikslėliu). Kiekvienas, kursai tik prisiųs 10 centų aplaikis ponkes tokias brošiūrėles. Norinti platinti socializmą rašykite tuojau pas K. RUTKUS, 564 Hamilton st., Cleveland, Ohio.

Vasarinės Hgos,

mėslungio, vidurių skaudėjimo, graistosios, nėra geresnės, nepavojingesnės kaip vartojant Dr. Glenno Peace in the Family. Išdirbimas vien tik per M. Bevan, Plymouth, Pa. Prekė 25c. Pardouda M. J. Mras ir Thos. Zukauckas.

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga dėl vyrų, moterių ir vaikų, aprašanti visas informacijas, bus pasiusta Jums jeigu us prisiusite mums savo adresu.

Venibe P. O. Box 263
Madison Sq. New York.

Ką republikonų partija yra padarius gero darbininkams.

Kaip prezidentas Roosevelt yra pasigarsinęs kaip draugas darbininkų geriau kaip kiti buvę prezidentais.

Didelė daugybė ateivių iš Europos pastojo ukėsais kaip darbininkai dėl klausymo mokesties, galybės gerovės, ir pagerinimas ateities. Tokie partija kaip republikonų kuri buvo visados draugu darbininkų ir paliuosavo vergu, pagerino darbus, pakėlė buvį darbininko augščiau kitų šalių ir 1897 m. kaip demokratai valdė, buvo pasiekus be darbė ir pigios mokestis, prašalinus tą pasigerino industrija kirtu darbas ir mokestis, kur ir iki šiai dienai yra.

Yra dėl to kad žmonės užimanti augštus urėdus stato augštai darbininkus. Šita partija yra pastačius išrinkimui prezidentą Theodora Roosevelt, garsiauses vadovas iš urėdininkų, kuriam rupi gerovė darbininkų ir Suvienytų Valstijų.

Jis paskyrė 8 valandas dienos uždraudimą vaikams dirbti, sudavadijo valandas darbo dėl vaikų ir moterių, apsaugojimą darbininkų gyvastis, saugot jų gerovę. Įtai departamentą, kupėstės ir darbininkų kurio pats yra vyriause galva.

Tai yra pirmas prezidentas Suvienytų Valstijų kurs tiek daug darbė dėl gero, darbavimas yra daug pagerinęs valdymą.

Perskaites šiuos faktus turi buti užganėdintas kad šintai tuk-tančių darbininkų, iš Vokietijos, Hungarijos Austrijos, Rossijos, Italijos, Bohemijos, ir Lietuvos provincijų kad yra republikonai ir Lapkirtyje balsuos už Roosevelt ir Fairbanks ant prezidento ir vice-prezidento, ir už visus republikoniškus kandidatus! Žino kad republikonų partija, kaip prezidentas Roosevelt ir republikonai kongresmėnai darbuojasi su atsargumų, palaiko augštą algą, darbą gyvenimą šiame liuosam krašte ir užtikryta ateitį žino kad reike visados balsuoti už republikonišką tikietą, ir prikalbyti savo draugus balsuoti už kiekvieną republikoną kur bus ant tikieta.

Nepamirškite Lapkirtyje kad Roosevelt tai gerovė.

„Vienybės“ redakciją telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuviams turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Čia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniai ir t. t.

Katrie norite dąsizinoti apie prekę ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Praau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.

Geo. Kleck, Poolville, N. Y.

Viltis dėl visų

reikalinga praktika ir patarimas nuo Scranton žmogaus.

Daugelis daktarų yra pasakę kad ta nelaimingoji inkstų liga yra neišgydoma. Mes perstatom praktiką unaravo Scrantų žmogaus, kurs yra išsigydes jau šeši metai Doans Kidney Pills ir yra sveikas šiame laike. Doans Kidney Pills veike tiesiok ant inkstų, dieglio, vandeninės ir visokių inkstų ligų. Čia yra patarimas ta ligą sergantiam.

U. M. Williams 330 S. Hyde Park Ave. Scranton, Pa. sakę: Mano praktika Doans Kidney Pills buvo plačiai garsintos Scrantų gaziuose per mane. Aš vartojau prieš aštuonis metus Doans Kidney Pills, nuo niežėjimo, skaudėjimo kryžiaus ir suregulėvojimo vidurių. Daugelis žmonių yra išsigydę per rekomendacija Scrantų žmonių kurie yra išsigydę nuo 1 box. Kiek aš patyriau Doans Kidney Pills yra geriausios gyduolės kokios tikiai yra. Į 8 metus vartojau tik porą kartų bet visados pagalbėje.

Ant pardavimo yra kromuose, prekė 50ct. Foster Milburn Co. Buffalo, N. Y., agentas ant Suvienytų Valstijų. Nepamirškite vardo Doans ir neimkite kitokias.

LIETUVIŲ ŪZEIGA.

Daugelį metų visai pragyvenęs, pažinau darbininkų gyvenimą ir dėl jų uždėjau lietuvišką karčiamą. Užprašau lietuvius vietinius ir iš aplinkinių pas mane atsilankyti, busit svetingai priimti, pagal mano išgalę kožnam patarnausiu.

Silvestr. Zygmuntas,
37 Hartford ave.
NEW BRITAIN, CONN.

MUSU VERTELGOMIS.

Garbus tautiečiai jeigu norite turėti savo gerus apgarsinimus ant viso meto! duok padaryti gražius ant sienos pakabinamus kalendorius, ant savo vardo ir pravardės, kur gyvena ir kokį (business) darai. Tie kalendoriai yra su litografijais gražiais paveikslais, gražių merginų paveikslai, visokių gražių kvietimų žiedai, avių ganytojai, briedžių medžiotojai, lentų pjovėniai, trys merginos vienos namieja maudosi, mergina stovi kvietkyne. Tų visokių gražybių negalima nė aprašyti. Pigus ir labai gražius apgarsinimas, kuris yra geras ant viso meto, tai-gi garbus tautiečiai dabar jau yra laikas juos užsisteliuoti, ant ateinančio meto 1905. Kada prisartina nauji metai, visi nori gautie tą dieną Sakau norinti turėti gerus apgarsinimus, reikia iš laiko pasirupintie apie tą; kadangi į trumpą laiką tą darbą atliktie negalima. Nespaudinu mažiau per 50 kalendorių nuo 50 eina aukštyn kiek kas nori. Norėlamas žinotie apie prekes, ant klausymo per laiškus, gausite atsakimuose prekes.

Mano spaustuvių galima užsisteliuoti visokius spaustuviškus ir litografiskus darbus. Rašydami į mane laiškus su kokiais reikalais, indėkie ir markę už du centu dėl atsakymo.

M. M. DOVIDAITIS,

514 E 6th street,

WILMINGTON, DEL.